

** Jer. 5. 3.* 11 * Et unusquisque in uxorem proximi sui operatus est abominationem, & focer nurum suam polluit nefarie, frater sororem suam filiam patris sui oppressit in te.

12 Munera acceperunt apud te ad effundendum sanguinem: usuram & superabundantiam accepisti, & avarè proximos tuos calumniabaris: meique oblita es, ait Dominus Deus.

13 Ecce comploxi manus meas super avaritiam tuam, quam fecisti, & super sanguinem, qui effusus est in medio tui.

14 Numquid sustinebit cor tuum, aut prævalebunt manus tuæ in diebus, quos ego faciam tibi? ego Dominus locutus sum, & faciam.

15 Et dispergam te in nationes, & ventilabo te in terras, & deficiere faciam immunditiam tuam a te.

16 Et possidebo te in conspectu gentium: & scies, quia ego Dominus.

17 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

18 Fili hominis, versa est mihi domus Israel in scoriam: omnes isti æs, & stannum, & ferrum, & plumbum in medio fornacis: scoria argenti facti sunt.

19 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Eo quod versi estis omnes in scoriam, propterea ecce ego congregabo vos in medio Jerusalem.

20 Congregatione argenti, & æris, & stanni, & ferri, & plumbi in medio fornacis: ut succendam in ea ignem ad conflandum. Sic congregabo in furore meo, & in ira mea, & requiescam: & conflabo vos.

21 Et congregabo vos, & succendam vos in igne furoris mei, & conflabimini in medio ejus.

22 Ut conflatur argentum in medio fornacis, sic eritis in medio ejus, & scietis quia ego Dominus, cum effuderim indignationem meam super vos.

23 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

24 Fili hominis, dic ei: Tu es terra immunda, & non compluta in die furoris.

25 Conjuratio prophetarum in medio ejus, sicut leo rugiens, rapiensque prædam, animas devoraverunt, opes & pretium acceperunt, viduas ejus multiplicaverunt in medio illius.

26 Sacerdotes ejus contempserunt legem meam, & polluerunt sanctuaria mea: inter sanctum & profanum non habuerunt distantiam: & inter pollutum & mundum non intellexerunt: & a sabbatis meis averterunt oculos suos, & coinquinabar in medio eorum.

27 * Principes ejus in in medio illius, quasi lupi rapientes prædam ad effundendum sanguinem, & ad perdendas animas, & avarè sectanda lucra.

28 Prophetæ autem ejus liniebant eos absque temperamento, videntes vana, & divinantés eis mendacium, dicentes: Hæc dicit Dominus Deus, cum Dominus non sit locutus.

29 Populi terræ calumniabantur calumniam, & rapiebant violenter: egenum & pauperem affligebant, & advenam opprimebant calumnia absque judicio.

30 Et quæsi de eis virum, qui interponeret sepem, & staret oppositus contra me pro terra, ne diffiparem eam: & non inveni.

31 Et effudi super eos indignationem meam, in igne iræ meæ consumpsi eos: viam eorum in caput eorum reddidi, ait Dominus Deus.

CAPUT XXIII.

Sub figura multiplicium suprorum duarum meretricum Oolla & Ooliba ac punitionis earum, ostendit Dominus variam idololatriam Samaritæ & Jerusalem, propter quam tradendi sunt in opprobrium Gentibus, quarum sunt idololatriam imitati.

1 **E**T factus est sermo Domini ad me, dicens:

2 Fili hominis, duæ mulieres filix matris unius fuerunt,

3 Et fornicatæ sunt in Ægypto, in adolescentia sua fornicatæ sunt: ibi subacta sunt ubera earum & fractæ sunt mammæ pubertatis earum.

4 Nomina autem earum, Oolla major, & Ooliba foror ejus minor: & habui eas, & pepererunt

* Mich.
3. 11.
Soph. 3.
3.

runt filios, & filias. Porro earum nomina Samaria Oolla, & Jerusalem Ooliba.

5 Fornicata est igitur super me Oolla, & insanivit in amatores suos, in Assyrios propinquantes.

6 Vestitos hyacintho, principes, & magistratus, juvenes cupidinis, universos equites, ascensores equorum.

7 Et dedit fornicationes suas super eos electos, filios Assyriorum universos: & in omnibus, in quos insanivit, in immunditiis eorum polluta est.

8 Insuper & fornicationes suas, quas habuerat in Ægypto, non reliquit; nam & illi dormierunt cum ea in adolescentia ejus, & illi confregerunt ubera pubertatis ejus, & effuderunt fornicationem suam super eam.

9 Propterea tradidi eam in manus amatorum suorum, in manus filiorum Assur, super quorum insanivit libidine.

* *Supra.*
16. 38.

10 * Ipsi discooperuerunt ignominiam ejus, filios, & filias ejus tulerunt, & ipsam occiderunt gladio: & factæ sunt famosæ mulieres, & judicia perpetraverunt in ea.

11 Quod cum vidisset soror ejus Ooliba, plusquam illa insanivit libidine: & fornicationem suam super fornicationem sororis suæ.

12 Ad filios Assyriorum præbuit impudenter, ducibus, & magistratibus ad se venientibus indutis veste varia, equitibus, qui vestabantur equis, & adolescentibus forma cunctis egregia.

13 Et vidi quod polluta esset via una ambarum.

14 Et auxit fornicationes suas: cumque vidisset viros depictos in pariete, imagines Chaldæorum expressas coloribus,

15 Et accinctos balteis renes, & tiaras tinctas in capitibus eorum, formam ducum omnium, similitudinem filiorum Babylonis, terræque Chaldæorum, in qua orti sunt,

16 Insanivit super eos concupiscentia oculorum suorum, & misit nuntios ad eos in Chaldæam.

17 Cum-

17 Cumque venissent ad eam filii Babylonis ad cubile mammaram, polluerunt eam stupris suis, & polluta est ab eis, & saturata est anima ejus ab illis.

18 Denudavit quoque fornicationes suas, & discooperuit ignominiam suam: & recessit anima mea ab ea, sicut recesserat anima mea a sorore ejus.

19 Multiplicavit enim fornicationes suas, recordans dies adolescentiæ suæ, quibus fornicata est in terra Ægypti.

20 Et insanivit libidine super concubitum eorum, quorum carnes sunt ut carnes afinorum: & sicut fluxus equorum fluxus eorum.

21 Et visitasti scelus adolescentiæ tuæ, quando subacta sunt in Ægypto ubera tua, & contrafactæ sunt mammæ pubertatis tuæ.

22 Propterea Ooliba, hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego suscitabo omnes amatores tuos contra te, de quibus satiata est anima tua: & congregabo eos aduersum te in circuitu;

23 Filios Babylonis, & universos Chaldæos, nobiles, tyrannosque & principes, omnes filios Assyriorum, juvenes forma egregia, duces, & magistratus universos, principes principum, & nominatos, ascensores equorum;

24 Et venient super te instructi curru, & rota, multitudo populorum: lorica, & clypeo, & galea armabuntur contra te undique: & dabo coram eis iudicium, & iudicabunt te iudiciis suis.

25 Et ponam zelum meum in te, quem exercent tecum in furore: nasum tuum, & aures tuas præcident: & quæ remanserint, gladio concident: ipsi filios tuos, & filias tuas capient, & novissimum tuum devorabitur igni.

26 Et denudabunt te vestimentis tuis, & tolent vasa gloriæ tuæ.

27 Et requiescere faciam scelus tuum de te, & fornicationem tuam de terra Ægypti: nec leabis oculos tuos ad eos, & Ægypti non recordaberis amplius.

28 Quia hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego tradam te in manus eorum, quos odisti, in manus, de quibus satiata est anima tua.

29 Et

29 Et agent tecum in odio, & tollent omnes labores tuos, & dimittent te nudam, & ignominia plenam, & revelabitur ignominia fornicationum tuarum, scelus tuum, & fornicationes tuæ.

30 Fecerunt hæc tibi, quia fornicata es post Gentes, inter quas polluta es in idolis earum.

31 In via fororis tuæ ambulasti, & dabo calicem ejus in manu tua.

32 Hæc dicit Dominus Deus: Calicem fororis tuæ bibes profundum, & latum; eris in derisum, & in sublationem, quæ est capacissima.

33 Ebrietate, & dolore repleberis: calice mæroris, & tristitiæ, calice fororis tuæ Samariæ.

34 Et bibes illum, & epotabis usque ad fæces, & fragmenta ejus devorabis, & ubera tua lacerabis: quia ego locutus sum, ait Dominus Deus.

35 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Quia oblita es mei, & projecisti me post corpus tuum, tu quoque porta scelus tuum, & fornicationes tuas.

36 Et ait Dominus ad me, dicens: Fili hominis numquid judicas Oollam, & Oolibam: & annuntias eis scelera earum?

37 Quia adulteratæ sunt, & sanguis in manibus earum, & cum idolis suis fornicatæ sunt: insuper & filios suos, quos genuerunt mihi, obtulerunt eis ad devorandum.

38 Sed & hoc fecerunt mihi: Polluerunt sanctuarium meum in die illa, & sabbata mea profanaverunt.

39 Cumque immolarent filios suos idolis suis, & ingrederentur sanctuarium meum in die illa, ut polluerent illud: etiam hæc fecerunt in medio domus meæ.

40 Miserunt ad viros venientes de longe, ad quos nuntium miserant: itaque ecce venerunt: quibus te lavisti, & circumlinisti stibio oculos tuos, & ornata es mundo muliebri.

41 Sedisti in lecto pulcherrimo, & mensa ornata est ante te: thymiama meum, & unguentum meum posuisti super eam.

42 Et vox multitudinis exultantis erat in ea: & in viris, qui de multitudine hominum adducebantur, & veniebant de deserto, posuerunt armillas in manibus eorum, & coronas speciosas in capitibus eorum.

43 Et dixi ei, quæ attrita est in adulteris: Nunc fornicabitur in fornicatione sua etiam hæc.

44 Et ingressi sunt ad eam quasi ad mulierem meretricem: sic ingrediebantur ad Oollam & Oolibam, mulieres nefarias.

45 Viri ergo justi: hi judicabunt eas iudicio adulterarum, & iudicio effundentium sanguinem: quia adulteræ sunt, & sanguis in manibus earum.

46 Hæc enim dicit Dominus Deus: Adduc ad eas multitudinem, & trade eas in tumultum, & in rapinam:

47 Et lapidentur lapidibus populorum, & confodiantur gladiis eorum: filios & filias earum interficient, & domus earum igne succedent.

48 Et auferam scelus de terra, & discent omnes mulieres ne faciant secundum scelus earum.

49 Et dabunt scelus vestrum super vos, & peccata idolorum vestrorum portabitis: & scietis quia ego Dominus Deus.

CAPUT XXIV.

Sub figura ollæ, electioribus carniū partibus ac ossibus plenæ, ignique admotæ, & sub figura mortis uxoris Ezechielis, pro qua iustus est nullum facere luctum, significat Dominus domum Israel in exitium tradendam filiosque ejus trucidandos, nullo sequente luctu præ animi supore.

I ET factum est verbum Domini ad me, in anno nono, in mense decimo, decima die mensis, dicens:

2 Fili hominis scribe tibi nomen diei hujus, in qua confirmatus est rex Babylonis adversum Jerusalem hodie.

3 Et dices per proverbium ad domum irritatricem parabolam, & loqueris ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Pone ollam: pone inquam, & mitte in eam aquam.

4 Congere frustra ejus in eam, omnem partem bonam, femur & armum, electa & ossibus plena.

5 Pinguissimum pecus assume, compone quoque strues ossium sub ea: efferbuit coctio ejus, & discocta sunt ossa illius in medio ejus.

6 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Væ civitati sanguinum, ollæ, cujus rubigo in ea est, & rubigo ejus non exivit de ea: per partes & per partes suas ejice eam, non cecidit super eam fors.

7 Sanguis enim ejus in medio ejus est, super limpidissimam petram effudit illum: non effudit illum super terram, ut possit operiri pulvere.

8 Ut superinducerem indignationem meam, & vindicta ulciscerer: dedi sanguinem ejus super petram limpidissimam, ne operiretur.

9 Propterea hæc dicit Dominus Deus: * Væ civitati sanguinum, cujus ego grandem faciam pyram.

10 Congere ossa, quæ igne succendam: confumentur carnes, & coquetur universa compositio, & ossa tabescent.

11 Pone quoque eam super prunas vacuam, ut incalcescat, & liquefiat æs ejus: & confletur in medio ejus inquinamentum ejus, & consumatur rubigo ejus.

12 Multo labore sudatum est, & non exivit de ea nimia rubigo ejus, neque per ignem.

13 Immunditia tua execrabilis: quia mundare te volui, & non es mundata a fordibus tuis: sed nec mundaberis prius, donec quiescere faciam indignationem meam in te.

14 Ego Dominus locutus sum: Veniet, & faciam: non transeam, nec parcam, nec placabor: juxta

*Nab. 3.1.
Hab. 2.1.

juxta vias tuas, & juxta adinventiones tuas judicabo te, dicit Dominus.

15 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

16 Fili hominis, ecce ego tollo a te desiderabile oculorum tuorum in plaga: & non planges, neque plorabis, neque fluent lacrymæ tuæ.

17 Ingemisce tacens, mortuorum luctum non facies: corona tua circumligata sit tibi, & calceamenta tua erunt in pedibus tuis, nec amictu ora velabis, nec cibos lugentium comedes.

18 Locutus sum ergo ad populum mane, & mortua est uxor mea vespere: fecique mane sicut præceperat mihi.

19 Et dixit ad me populus: Quare non indicas nobis, quid ista significant, quæ tu facis?

20 Et dixi ad eos: Sermo Domini factus est ad me, dicens:

21 Loquere domui Israel: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego polluam sanctuarium meum, superbiam imperii vestri, & desiderabile oculorum vestrorum, & super quo pavet anima vestra: filii vestri, & filix vestræ, quas reliquistis, gladio cadent.

22 Et facietis sicut feci: Ora amictu non velabitis, & cibos lugentium non comedetis.

23 Coronas habebitis in capitibus vestris, & calceamenta in pedibus: non plangetis neque flebitis, sed tabescetis in iniquitatibus vestris, & unusquisque gemet ad fratrem suum.

24 Britque Ezechiël vobis in portentum: juxta omnia, quæ fecit, facietis cum venerit istud: & scietis, quia ego Dominus Deus.

25 Et tu fili hominis ecce in die, qua tollam ab eis fortitudinem eorum, & gladium dignitatis, & desiderium oculorum eorum, super quo requiescunt animæ eorum, filios, & filias eorum;

26 In die illa cum venerit fugiens ad te, ut annuntiet tibi:

27 In die, inquam, illa aperietur os tuum cum eo, qui fugit: & loqueris, & non filebis ultra: erisque eis in portentum, & scietis, quia ego Dominus.

CAPUT XXV.

Regionibus Ammon, Moab, Idumæa & Palestine minatur Dominus exitium, eo quod filios Israel afflixerint, & de ipsorum afflictione exultaverint.

1 **E**T factus est sermo Domini ad me, dicens:

2 Fili hominis pone faciem tuam contra filios Ammon, & prophetabis de eis.

3 Et dices filiis Ammon: Audite verbum Domini Dei: Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod dixisti: Euge, euge super sanctuarium meum, quia pollutum est: & super terram Israel, quoniam desolata est: & super domum Juda, quoniam ducti sunt in captivitatem:

4 Idcirco ego tradam te filiis orientalibus in hæreditatem, & collocabunt caulas suas in te, & ponent in te tentoria sua: ipsi comedent fruges tuas, & ipsi bibent lac tuum.

5 Daboque Rabbath in habitaculum camelorum, & filios Ammon in cubile pecorum: & scietis quia ego Dominus.

6 Quia hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod plaussisti manu, & percussisti pede, & gavisus es ex toto affectu super terram Israel:

7 Idcirco ecce ego extendam manum meam super te: & tradam te in direptionem Gentium, & interficiam te de populis, & perdam de terris, & conteram: & scies, quia ego Dominus.

8 Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod dixerunt Moab, & Seir: Ecce sicut omnes Gentes, domus Juda:

9 Idcirco ecce ego aperiam humerum Moab de civitatibus, de civitatibus, inquam, ejus, & de finibus ejus inclytas terræ Bethiesimoth, & Beelmeon, & Carithaim,

10 Filiis Orientis cum filiis Ammon, & dabo eam in hæreditatem: ut non sit ultra memoria filiorum Ammon in Gentibus.

11 Et in Moab faciam judicia: & scient quia ego Dominus.

12 Hæc

12 Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod fecit Idumæa ultionem, ut se vindicaret de filiis Juda, peccavitque delinquens, & vindictam expectavit de eis:

13 Idcirco hæc dicit Dominus Deus: Extendam manum meam super Idumæam, & auferam de ea hominem & jumentum, & faciam eam desertam ab Austro: & qui sunt in Dedan, gladio cadent.

14 Et dabo ultionem meam super Idumæam per manum populi mei Israel, & facient in Edom juxta iram meam, & furorem meum: & scient vindictam meam, dicit Dominus Deus.

15 Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod fecerunt Palæstini vindictam, & ulsi se sunt toto animo, interficientes, & implentes inimicitias veteres:

16 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce extendam manum meam super Palæstinos, & interficiam interfectores, & perdam reliquias maritimæ regionis:

17 Faciamque in eis ultiones magnas arguens in furore: & scient quia ego Dominus, cum dero vindictam meam super eos.

CAPUT XXVI.

Tyri inclytæ urbis prædicit Dominus everstionem, eo quod super vastatione Jerusalem exultaverit.

1 **E**T factum est in undecimo anno, prima mensis, factus est sermo Domini ad me, dicens:

2 Fili hominis, pro eo quod dixit Tyrus de Jerusalem: Euge contractæ sunt portæ populorum, conversa est ad me: implebor, deserta est.

3 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego super te Tyre, & ascendere faciam ad te gentes multas, sicut ascendit mare fluctuans.

4 Et dissipabunt muros Tyri, & destruent turres ejus: & radam pulverem ejus de ea, & dabo eam in limpidissimam petram.

5 Siccatio saganarum erit in medio maris, quia ego locutus sum, ait Dominus Deus: & erit in direptionem Gentibus.

6 Filiaë quoque ejus, quæ sunt in agro, gladio interficientur: & scienti, quia ego Dominus.

7 Quia hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam ad Tyrum Nabuchodonosor regem Babylonis ab Aquilone regem regum, cum equis, & curribus, & equitibus, & cœtu, populoque magno.

8 Filias tuas, quæ sunt in agro, gladio interficiet: & circumdabit te munitionibus, & comportabit aggerem in gyro, & elevabit contra te clypeum.

9 Et vineas, & arietes temperabit in muros tuos, & turres tuas destruet in armatura sua.

10 Inundatione equorum ejus operiet te pulvis eorum: a sonitu equitum, & rotarum, & currum movebuntur muri tui, cum ingressus fuerit portas tuas quasi per introitum urbis difsipatæ.

11 Ungulis equorum suorum conculcabit omnes plateas tuas: populum tuum gladio cadet, statuas tuas nobiles in terram corruent.

12 Vastabunt opes tuas, diripient negotiationes tuas: & destruent muros tuos, & domos tuas præclaras subvertent: & lapides tuos, & ligna tua, & pulverem tuum in medio aquarum ponent.

• Jerem.
7. 34.

13 * Et quiescere faciam multitudinem cantuorum tuorum, & sonitus cithararum tuarum non audietur amplius.

14 Et dabo te in limpidissimam petram, siccatio saganarum eris, nec ædificaberis ultra: quia ego locutus sum, ait Dominus Deus.

15 Hæc dicit Dominus Deus Tyro: Numquid non a sonitu ruinae tuæ, & gemitu interfectorum tuorum cum occisi fuerint, in medio tui commovebuntur, insulæ?

16 Et descendent de sedibus suis omnes principes maris: & auferent exuvias suas, & vestimenta sua varia abjicient, & induentur stupore: in terra sedebunt, & attoniti super repentino casu tuo admirabuntur.

17 Et assumptes super te lamentum, dicent tibi: Quomodo peristi, quæ habitas in mari. urbs in-

incluta, quæ fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis, quos formidabant universi?

18 Nunc stupebunt naves in die pavoris tui: & turbabuntur insulæ in mari, eo quod nullus egrediatur ex te.

19 Quia hæc dicit Dominus Deus: Cum dederò te urbem desolatam sicut civitates, quæ non habitantur: & adduxero super te abyssum, & operuerint te aquæ multæ:

20 Et detraxero te cum his, qui descendunt in lacum ad populum sempiternum, & collocavero te in terra novissima sicut solitudines veteres cum his, qui deducuntur in lacum, ut non habitent: porro cum dederò gloriam in terra viventium,

21 In nihilum redigam te, & non eris, & requisita non inveniatis ultra in sempiternum, dicit Dominus Deus.

CAPUT XXVII.

Tyri urbis maritimæ ac opulentissimæ ruina defletur, enarratis mercibus, quæ a quaque regione ad eam deferri solent.

1 **E**T factum est verbum Domini ad me, dicens:

2 Tu ergo fili hominis assume super Tyrum lamentum:

3 Et dices Tyro, quæ habitat in introitu maris, negotiationi populorum ad insulas multas: Hæc dicit Dominus Deus: O Tyre, tu dixisti: Perfecti decoris ego sum,

4 Et in corde maris sita. Finitimi tui, quæ ædificaverunt, impleverunt decorem tuum:

5 Abietibus de Sanj extruxerunt te cum omnibus tabulatis maris: cedrum de Libano tulerunt, ut facerent tibi malum.

6 Quercus de Balandolaverunt in remos tuos: & transra tua fecerunt tibi ex ebore Indico, & pratoriola de insulis Italiae.

7 Byssus varia de Ægypto texta est tibi in velum, ut poneretur in malo: hyacinthus, & purpura de insulis Elisa facta sunt operimentum tuum.

8 Habitatores Sidonis, & Aradi fuerunt remiges tui : sapientes tui, Tyre, facti sunt gubernatores tui.

9 Senes Giblii, & prudentes ejus habuerunt nautas ad ministerium variæ supellectilis tuæ : omnes naves maris, & nautæ earum fuerunt in populo negotiationis tuæ.

10 Persæ, & Lydii, & Libyes erant in exercitu tuo viri bellatores tui : clypeum, & galeam suspenderunt in te pro ornatu tuo.

11 Filii Aradii cum exercitu tuo erant super muros tuos in circuitu : sed & Pigmæi, qui erant in turribus tuis, pharetras suas suspenderunt in muris tuis per gyrum : ipsi compleverunt pulchritudinem tuam.

12 Carthaginenses negotiatores tui, a multitudine cunctarum divitiarum, argento, ferro, flanno, plumboque repleverunt nundinas tuas.

13 Græcia, Thubal, & Mosoch, ipsi infitores tui : mancipia, & vasa ærea advexerunt populo tuo.

14 De domo Thogorma, equos, & equites, & mulos adduxerunt ad forum tuum.

15 Filii Dedan negotiatores tui : insulæ multæ negotiatio manus tuæ : dentes eburneos, & hebeninos commutaverunt in pretio tuo.

16 Syrus negotiator tuus propter multitudinem operum tuorum, gemmam, & purpuram, & scutulata, & byssam, & sericum, & chodchod proposuerunt in mercatu tuo.

17 Juda & terra Israel ipsi infitores tui in frumento primo, balsamum, & mel, & oleum, & resinam proposuerunt in nundinis tuis.

18 Damascenus negotiator tuus in multitudine operum tuorum, in multitudine diversarum opum, in vino pingui, in lanis coloris optimi.

19 Dan, & Græcia, & Mosel in nundinis tuis proposuerunt ferrum sabrefactum : stacte, & calamus in negotiatione tua.

20 Dedan infitores tui in tapetibus ad sedendum.

21 Arabia, & universi principes Cedar, ipsi negotiatores manus tuæ : cum aguis, & arie.

arietibus, & hœdis venerunt ad te negotiatores tui.

22 Venditores Saba, & Reema, ipsi negotiatores tui : cum univervis primis aromatibus, & lapide pretioso, & auro, quod proposuerunt in mercatu tuo.

23 Haran, & Chene, & Eden negotiatores tui : Saba, Assur, & Chelmad venditores tui.

24 Ipsi negotiatores tui multifariam involucris hyacinthi, & polymitorum, gazarumque pretiosarum, quæ obvolutæ, & astrictæ erant funibus : cedros quoque habebant in negotiationibus tuis.

25 Naves maris, principes tui in negotiatione tua : & repleta es, & glorificata nimis in corde maris.

26 In aquis multis adduxerunt te remiges tui : ventus auster contrivit te in corde maris.

27 Divitiæ tuæ, & thesauri tui, & multiplex instrumentum tuum, nautæ tui & gubernatores tui, qui tenebant supellectilem tuam, & populo tuo præerant : viri quoque bellatores tui, qui erant in te cum universa multitudine tua, quæ est in medio tui : cadent in corde maris in die ruinæ tuæ.

28 A fonitu clamoris gubernatorum tuorum conturbabuntur classes :

29 Et descendent de navibus suis omnes, qui tenebant remum : nautæ, & universi gubernatores maris in terra stabunt :

30 Et ejulabunt super te voce magna, & clamabunt amare : & superjacent pulverem capitibus suis, & cinere conspergentur.

31 Et radent super te calvitium, & accingentur ciliciis : & plorabunt te in amaritudine animæ ploratu amarissimo.

32 Et assument super te carmen lugubre, & plangent te : Quis est ut Tyrus, quæ obmutuit in medio maris ?

33 Quæ in exitu negotiationum tuarum de mari implesti populos multos : & multitudine divitiarum tuarum, & populorum tuorum ditasti reges terræ.

34 Nunc contrita es a mari, in profundis aquarum opes tuæ, & omnis multitudo tua, quæ erat in medio tui, ceciderunt.

35 Univerſi habitatores inſularum obſtupuerunt ſuper te : & reges earum omnes tempeſtate perculſi muſaverunt vultus.

36 Negotiatores populorum ſibilaverunt ſuper te : ad nihilum deducta es, & non eris uſque in perpetuum.

CAPUT XXVIII.

Ruina regis Tyri, maxima gloria prius exaltati, ob nimiam ipſius ſuperbiam aliasque iniquitates: ſimiliter & vaſtatio Sidonis, ac reductio filiorum Iſrael in terram ſuam, vaſtatis ipſorum inimicis.

1 **E**T factus eſt ſermo Domini ad me, dicens :

2 Filii hominis, dic principi Tyri : Hæc dicit Dominus Deus : Eo quod elevatum eſt cor tuum, & dixiſti : Deus ego ſum, & in cathedra Dei ſedi in corde maris : cum ſis homo, & non Deus, & dediſti cor tuum quaſi cor Dei.

3 Ecce ſapientiores tu Daniele : omne ſecretum non eſt abſconditum a te,

4 In ſapientia & prudentia tua feciſti tibi fortitudinem : & acquiſiſti aurum, & argentum in theſauris tuis.

5 In multitudine ſapientiæ tuæ, & in negotiatione tua multiplicavi tibi fortitudinem : & elevatum eſt cor tuum in robore tuo.

6 Propterea hæc dicit Dominus Deus : Eo quod elevatum eſt cor tuum quaſi cor Dei :

7 Idcirco ecce ego adducam ſuper te aliehoſ robuſtiſſimos Gentium : & nudabunt gladios ſuos ſuper pulchritudinem ſapientiæ tuæ, & polluent decorem tuum.

8 Interficiant, & detrahent te : & morieris in interitu occiſorum in corde maris.

9 Numquid dicens loqueris : Deus ego ſum, coram interficientibus te : cum ſis homo, & non Deus, in manu occidentium te ?

10 Morte incircumciſorum morieris in manu alie-

alienorum : quia ego locutus ſum, ait Dominus Deus.

11 Et factus eſt ſermo Domini ad me, dicens : Fili hominis leva planctum ſuper regem Tyri :

12 Et dices ei : Hæc dicit Dominus Deus : Tu ſignaculum ſimilitudinis, plenus ſapientia, & perfectus decore,

13 In deliciis paradifi Dei fuiſti, omnis lapis pretioſus operimentum tuum : ſardius, topazius, & jaſpis, chryſolithus, & onyx, & berillus, ſaphirus, & carbunculus, & ſmaragdus : aurum opus decoris tui : & foramina tua in die, qua conditus es, præparata ſunt.

14 Tu cherub extensus, & protegens ; & poſui te in monte ſancto Dei, in medio lapidum ignitorum ambulavi.

15 Perfectus in viis tuis a die conditionis tuæ, donec inventa eſt iniquitas in te.

16 In multitudine negotiationis tuæ repleta ſunt interiora tua iniquitate, & peccaſti : & eieci te de monte Dei, & perdiſti te o cherub protegens, de medio lapidum ignitorum.

17 Et elevatum eſt cor tuum in decore tuo : perdiſti ſapientiam tuam in decore tuo, in terram projeçi te : ante faciem regum dedi te, ut cernerent te.

18 In multitudine iniquitatum tuarum, & iniquitate negotiationis tuæ polluiſti ſanctificationem tuam : producam ergo ignem de medio tui, qui comedat te, & dabo te in cinerem ſuper terram in conſpectu omnium videntium te.

19 Omnes, qui viderint te in Gentibus, obſtupescant ſuper te : nihil factus es, & non eris in perpetuum.

20 Et factus eſt ſermo Domini ad me, dicens :

21 Filii hominis pone faciem tuam contra Sidonem : & prophetabis de ea,

22 Et dices : Hæc dicit Dominus Deus : Ecce ego ad te Sidon, & glorificabor in medio tui : & ſcient quia ego Dominus, cum fecero in ea iudicia, & ſanctificatus fuero in ea.

23 Et imittam ei pestilentiam, & sanguinem in plateis ejus: & corruent interfecti in medio ejus gladio per circuitum: & scient quia ego Dominus.

24 Et non erit ultra domui Israel offendiculum amaritudinis, & spina dolorem inferens undique per circuitum eorum, qui adversantur eis: & scient, quia ego Dominus Deus.

25 Hæc dicit Dominus Deus: Quando congregavero domum Israel de populis, in quibus dispersi sunt, sanctificabor in eis coram Gentibus: & habitabunt in terra sua, quam dedi servo meo Jacob.

26 Et habitabunt in ea securi: & ædificabunt domos, & plantabunt vineas, & habitabunt confidenter, cum fecero judicia in omnibus, qui adversantur eis per circuitum: & scient, quia ego Dominus Deus eorum.

CAPUT XXIX.

Adversus regem Ægypti ac regnum ejus, in solitudinem redigendum, post 40. tamen annos revocandum, licet non ad pristinam gloriam. Terra Ægypti datur Nabuchodonosor, eo quod cum suo exercitu laboraverit devastando Tyrum.

IN anno decimo, decimo mense, undecima die mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

2 Fili hominis pone faciem tuam contra Pharaonem regem Ægypti, & prophetabis de eo, & de Ægypto universa:

3 Loquere, & dices: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te Pharao rex Ægypti, draco magne, qui cubas in medio fluminum tuorum, & dicit: Meus est fluvius, & ego feci memetipsum.

4 Et ponam frenum in maxillis tuis: & agglutinabo pisces fluminum tuorum squamis tuis: & extraham te de medio fluminum tuorum, & universi pisces tui squamis tuis adhærebunt.

5 Et projiciam te in desertum, & omnes pisces fluminis tui: super terræ faciem cades, non colligeris, neque congregaberis: bestiis terræ, & volatilibus cœli dedi te ad devorandum:

6 Et

6 Et scient omnes habitatores Ægypti quia ego Dominus: * pro eo quod fuisti baculus arundineus domui Israel. * Isaiæ. 36. 6.

7 Quando apprehenderunt te manu, & contractus es, & lacerasti omnem humerum eorum: & innitentibus eis super te, comminutus es, & dissolvisti omnes renes eorum.

8 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam super te gladium: & interficiam de te hominem, & jumentum.

9 Et erit terra Ægypti in desertum, & in solitudinem: & scient quia ego Dominus: pro eo quod dixeris: Fluvius meus est, & ego feci eum.

10 Idcirco ecce ego ad te, & ad flumina tua: daboque terram Ægypti in solitudines, gladio dissipatam, a turre Syenes, usque ad terminos Æthiopiæ.

11 Non pertransibit eam pes hominis, neque pes jumenti gradietur in ea: & non habitabitur quadraginta annis.

12 Daboque terram Ægypti desertam in medio terrarum desertarum, & civitates ejus in medio urbium subversarum, & erunt desolatæ quadraginta annis: & dispergam Ægyptios in nationes, & ventilabo eos in terras.

13 Quia hæc dicit Dominus Deus: Post finem quadraginta annorum congregabo Ægyptum de populis, in quibus dispersi fuerant.

14 Et reducam captivitatem Ægypti, & collocabo eos in terra Phatures, in terra nativitatis suæ: & erunt ibi in regnum humile:

15 Inter cætera regna erit humillima, & non elevabitur ultra super nationes, & imminuam eos, ne imperent Gentibus.

16 Neque erunt ultra domui Israel in confidentia, docentes iniquitatem, ut fugiant, & sequantur eos: & scient, quia ego Dominus Deus.

17 Et factum est in vigesimo & septimo anno, in primo, in una mensis: factum est verbum Domini ad me, dicens:

18 Fili hominis, Nabuchodonosor rex Babylonis servire fecit exercitum suum servitute magna adversus Tyrum: omne caput decalvatum,

&

& omnis humerus depilatus est: & merces non est reddita ei, neque exercitui ejus de Tyro pro servitute, qua servivit mihi adversus eam.

19 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego dabo Nabuchodonosor regem Babylonis in terra Ægypti: * & accipiet multitudinem ejus, & deprædabitur manubias ejus, & diripiet spolia ejus: & erit merces exercitui illius.

* Jerem.
40. 2.

20 Et operi, quo servivit adversus eam: dedi ei terram Ægypti, pro eo quod laboraverit mihi, ait Dominus Deus.

21 In die illo pullulabit cornu domui Israel, & tibi dabo apertum os in medio eorum: & scient quia ego Dominus.

CAPUT XXX.

Omnes urbes Ægypti per regem Babylonis vastabuntur.

1 **E**T factum est verbum Domini ad me, dicens:

2 Fili hominis propheta, & dic: Hæc dicit Dominus Deus: Ululate, vae, vae diei:

3 Quia juxta est dies, & appropinquat dies Domini: dies nubis, tempus Gentium erit.

4 Et veniet gladius in Ægyptum: & erit pavor in Æthiopia, cum ceciderint vulnerati in Ægypto, & ablata fuerit multitudo illius, & destructa fundamenta ejus.

5 Æthiopia, & Libya, & Lydi, & omne reliquum vulgus, & Chub, & filii terræ fœderis, cum eis gladio cadent.

6 Hæc dicit Dominus Deus: Et corruent fulciantes Ægyptum, & destruetur superbia imperii ejus: a turre Syenes gladio cadent in ea, ait Dominus Deus exercituum.

7 Et dissipabuntur in medio terrarum desolataram, & urbes ejus in medio civitatum desertarum erunt.

8 Et scient, quia ego Dominus: cum dedero ignem in Ægypto, & attriti fuerint omnes auxiliares ejus.

9 In die illa egredientur nuntii a facie mea in trieribus ad conterendam Æthiopiæ confidentiam & erit pavor in eis in die Ægypti, quia absque dubio veniet.

10 Hæc

10 Hæc dicit Dominus Deus: Cessare faciam multitudinem Ægypti in manu Nabuchodonosor regis Babylonis.

11 Ipse & populus ejus cum eo, fortissimi Gentium adducentur ad disperendam terram: & evaginabunt gladios suos super Ægyptum: & implebunt terram interfectis.

12 Et faciam alveos fluminum aridos, & tradam terram in manus pessimorum: & dissipabo terram, & plenitudinem ejus in manu alienorum: ego Dominus locutus sum.

13 * Hæc dicit Dominus Deus: Et disperdam simulachra, & cessare faciam idola de Memphis: & dux de terra Ægypti non erit amplius: & dabo terrorem in terra Ægypti.

* Zach.
13. 2.

14 Et disperdam terram Phathures, & dabo ignem in Taphnis, & faciam judicia in Alexandria.

15 Et effundam indignationem meam super Pelusium robur Ægypti, & interficiam multitudinem Alexandriae.

16 Et dabo ignem in Ægypto: quasi parturiens dolebit Pelusium, & Alexandria erit dissipata, & in Memphis angustiaë quotidianæ.

17 Juvenes Heliopoleos & Bubasti gladio cadent, & ipsæ captivæ ducentur.

18 Et in Taphnis nigrescet dies, cum contrivero ibi sceptrum Ægypti, & defecerit in ea superbia potentiaë ejus: ipsam nubes operiet: filiaë autem ejus in captivitatem ducentur.

19 Et judicia faciam in Ægypto: & scient quia ego Dominus.

20 Et factum est in undecimo anno, in primo mense, in septima mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

21 Fili hominis, brachium Pharaonis regis Ægypti confregi: & ecce non est obvolutum, ut restitueretur ei sanitas, ut ligaretur pannis, & fasciaretur linteolis, ut recepto robore posset tenere gladium.

22 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad Pharaonem regem Ægypti, & comminuam brachium ejus forte, sed contractum; & desiciam gladium de manu ejus:

23 Et

23 Et dispergam Ægyptum in Gentibus, & ventilabo eos in terris.

24 Et confortabo brachia regis Babylonis, daboque gladium meum in manu ejus: & confringam brachia Pharaonis, & gement gemitibus interfecti coram facie ejus.

25 Et confortabo brachia regis Babylonis, & brachia Pharaonis concident: & scient quia ego Dominus, cum dederò gladium meum in manu regis Babylonis, & extenderit eum super terram Ægypti.

26 Et dispergam Ægyptum in nationes, & ventilabo eos in terras, & scient quia ego Dominus.

CAPUT XXXI.

Sublimitatem regis Pharaonis cum Assur comparat, & utriusque similem prædicit interitum.

1 **E**T factum est in anno undecimo, tertio mense, una mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

2 Fili hominis dic Pharaoni regi Ægypti, & populo ejus: Cui similis factus es in magnitudine tua?

3 Ecce Assur quasi cedrus in Libano, pulcher ramis, & frondibus nemorosus, excelsusque altitudine, & inter condensas frondes elevatum est cacumen ejus.

4 Aquæ nutrierunt illum, abyssus exaltavit illum: flumina ejus manabant in circuitu radicum ejus, & rivos suos emisit ad universa ligna regionis.

5 Propterea elevata est altitudo ejus super omnia ligna regionis: & multiplicata sunt arbuta ejus, & elevati sunt rami ejus præ aquis multis.

6 Cumque extendisset umbram suam, in ramis ejus fecerunt nidos omnia volatilia cæli, & sub frondibus ejus genuerunt omnes bestię saltuum, & sub umbraculo illius habitabat coetus Gentium plurimarum.

7 Eratque pulcherrimus in magnitudine sua, & in dilatatione arbutorum suorum: erat enim radix illius juxta aquas multas:

8 Cedri non fuerunt altiores illo in paradiso Dei,

Dei, abietes non adæquaverunt summitatem ejus, & platani non fuerunt æquæ frondibus illius: omne lignum paradisi Dei non est assimilatum illi, & pulchritudini ejus.

9 Quoniam speciosum feci eum, & multis condensisque frondibus: & æmulata sunt eum omnia ligna voluptatis, quæ erant in paradiso Dei.

10 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod sublimatus est in altitudine, & dedit summitatem suam virentem atque condensam, & elevatum est cor ejus in altitudine sua:

11 Tradidi eum in manu fortissimi Gentium, faciens faciet ei: juxta impietatem ejus ejeci eum.

12 Et succident eum alieni, & crudelissimi nationum, & projicient eum super montes, & in cunctis convallibus corruent rami ejus, & confringentur arbuta ejus in universis rupibus terræ: & recessent de umbraculo ejus omnes populi terræ: & relinquent eum.

13 In ruina ejus habitaverunt omnia volatilia cæli, & in ramis ejus fuerunt universæ bestię regionis.

14 Quam ob rem non elevabuntur in altitudine sua omnia ligna aquarum, nec ponent sublimitatem suam inter nemorosa atque frondosa, nec stabunt in sublimitate sua omnia, quæ irrigantur aquis: quia omnes traditi sunt in mortem ad terram ultimam in medio filiorum hominum ad eos, qui descendunt in lacum.

15 Hæc dicit Dominus Deus: In die quando descendit ad inferos, induxi luctum, operui eum abyssio: & prohibui flumina ejus, & coercui aquas multas: contristatus est super eum Libanus, & omnia ligna agri concussa sunt.

16 A sonitu ruinæ ejus commovi Gentes, cum deducerem eum ad infernum cum his, qui descendebant in lacum: & consolata sunt in terra infima omnia ligna voluptatis egregia, atque præclara in Libano, universa quæ irrigabantur aquis.

17 Nam & ipsi cum eo descendunt in infernum ad interfectos gladio: & brachium uniuscujusque sedebit sub umbraculo ejus in medio nationum.

18 Cui

18 Cui assimilatus es, o inclyte atque sublimis inter ligna voluptatis? Ecce deductus es cum lignis voluptatis ad terram ultimam: in medio incircumcisorum dormies, cum eis, qui interfecti sunt gladio: ipse est Pharao, & omnis multitudo ejus, dicit Dominus Deus.

CAPUT XXXII.

Pharao quantumvis sublimis, conterendus est a rege Babylonis; cujus vastatione plurimi reges obstupescunt; pluresque nationes cum eo in abyssum detrahentur.

1 **E**T factum est, duodecimo anno, in mense duodecimo, in una mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

2 Fili hominis assume lamentum super Pharaonem regem Ægypti, & dices ad eum: Leoni Gentium assimilatus es, & draconi, qui est in mari: & ventilabas cornu in fluminibus tuis, & conturbabas aquas pedibus tuis, & conculcabas flumina earum.

* Supra
12. 13. &
17. 20.

3 Propterea hæc dicit Dominus Deus: * Expandam super te rete meum in multitudine populorum multorum; & extraham te in fagena mea.

4 Et projiciam te in terram, super faciem agri abjiciam te: & habitare faciam super te omnia volatilia cæli, & saturabo de te bestias universæ terræ.

5 Et dabo carnes tuas super montes, & implebo colles tuos sanie tua.

6 Et irrigabo terram, fectore sanguinis tui super montes, & vales implebuntur ex te.

* Isaie
19. 10.
Joel. 2.
10. & 3-15.
Nath.
24. 29.

7 * Et operiam, cum extinctus fueris, cælum, & nigrescere faciam stellas ejus: solem nube tegam, & luna non dabit lumen suum.

8 Omnia luminaria cæli mœrere faciam super te, & dabo tenebras super terram tuam, dicit Dominus Deus, cum ceciderint vulnerati tui in medio terræ, ait Dominus Deus.

9 Et irritabo cor populorum multorum, cum induxero contritionem tuam in Gentibus super terras, quas nescis.

10 Et stupefcere faciam super te populos multos:

tos: & reges eorum horrore nimio formidabunt super te, cum volare cœperit gladius meus super facies eorum: & obstupescunt repente singuli pro anima sua in die ruinæ tuæ.

11 Quia hæc dicit Dominus Deus: Gladius regis Babylonis veniet tibi.

12 In gladiis fortium dejiciam multitudinem tuam: inexpugnabiles omnes gentes hæc: & vastabunt superbiam Ægypti, & dissipabitur multitudo ejus.

13 Et perdam omnia jumenta ejus, quæ erant super aquas plurimas: & non conturbabit eas pes hominis ultra, neque ungula jumentorum turbabit eas.

14 Tunc purissimas reddam aquas eorum, & flumina eorum quasi oleum adducam, ait Dominus Deus.

15 Cum dederò terram Ægypti desolatam: deferetur autem terra a plenitudine sua, quando percussero omnes habitatores ejus: & scient, quia ego Dominus.

16 Planctus est, & plangent eum: filie Gentium plangent eum: super Ægyptum, & super multitudinem ejus plangent eum, ait Dominus Deus.

17 Et factum est in duodecimo anno, in quintadecima mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

18 Fili hominis cane lugubre super multitudinem Ægypti: & detrahe eam ipsam, & filias Gentium robustarum ad terram ultimam cum his, qui descendunt in lacum.

19 Quo pulchrior es? descende, & dormi cum incircumcisis.

20 In medio interfectorum gladio cadent: gladius datus est, attraxerunt eam, & omnes populos ejus.

21 Loquentur ei potentissimi robustorum de medio inferni, qui cum auxiliatoribus ejus descenderunt, & dormierunt incircumcisi, interfecti gladio.

22 Ibi Assur, & omnis multitudo ejus: in circuitu